Montessori High School

Douwe Kalmaleane 2
8915 HA Leeuwarden
T 058 8801 300
montessorihighschool@pj.nl
www.piterjelles.nl/
montessorihighschool

Examenreglement

Montessori High School
Leeuwarden

2026-2027

Montessori High School is een school van OSG Piter Jelles, onderdeel van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Fryslân-Noord.

Inleiding

Het behalen van een diploma vmbo of havo is gebonden aan wet en regelgeving zoals beschreven in de Wet Voortgezet Onderwijs (WVO2020), die met ingang van 1 augustus 2022 van kracht is.
In de volgende links is de inhoud van de wet en het uitvoeringsbesluit te vinden:

Wet voortgezet onderwijs 2020;
Uitvoeringsbesluit WVO 2020;
en
www.eindexamen.nl

Bij elk artikel in dit document wordt verwezen naar het betreffende artikel in de WVO.

Op grond van de WVO2020 heeft de scholengemeenschap centraal het kader voor de examenreglementen, die de locaties zelf opstellen, vastgesteld. Daarnaast stelt elke locatie een programma van toetsing en afsluiting vast. Het examenreglement van de locatie en het programma van toetsing en afsluiting van de locatie kunnen in één document zijn weergegeven.

De Centrale Examencommissie bestaat uit de examensecretarissen van de scholen van OSG Piter Jelles en Simon Vestdijk en de coördinator eindexamens van OVO Fryslân Noord.

Dit examenreglement is vastgesteld in de GMR en op 21 september 2026 in de deelraad van MHS.

Yvonne Elzinga
Namens de examencommissie

Het bevoegd gezag, de examensecretaris en de examencommissie spelen een belangrijke rol bij het toetsen en examineren. Een begripsbepaling is via onderstaande links te vinden:

Bevoegd gezag: het bevoegd gezag, bedoeld in Artikel 1.1 Wet voortgezet onderwijs 2020.
Examencommissie: de examencommissie bedoeld in Artikel 2.60d Wet voortgezet onderwijs 2020
Examensecretaris: de examensecretaris bedoeld in Artikel 2.51a Wet voortgezet onderwijs 2020.

Inhoudsopgave

Inleiding 2
Hoofdstuk I Algemene bepalingen 4
Hoofdstuk II Inhoud van het eindexamen 6
Hoofdstuk III. Regeling van het eindexamen 9
Hoofdstuk IV Centraal examen 15
Hoofdstuk V Uitslag, herkansing en diplomering 16
Hoofdstuk VI Overige bepalingen 19
Hoofdstuk VII Slot- en overgangsbepalingen 22

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1 Indeling eindexamen; profielwerkstuk *(Art 2.32, 2.53 WVO)*

1. Het eindexamen of deeleindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo, havo en de theoretische of gemengde leerweg van het vmbo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
3. Het profielwerkstuk in de havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 320 uur of meer.
4. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

Artikel 2 Onregelmatigheden[1] *(Art 2.61, 2.63, 2.64 WVO, 3.58, 3.59 Uitvoeringsbesluit WVO)*

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig onderdeel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid1 schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
    a. het toekennen van een officiële waarschuwing;
    b. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
    c. het ontzeggen van de deelname of verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
    d. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
    e. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de directeur aan te wijzen onderdelen.

    Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
3. De examinator meldt de onregelmatigheid, uiterlijk de schooldag volgend op constatering, tegelijkertijd in afschrift aan de secretaris van het eindexamen, aan de directie van de school.
4. Alvorens een beslissing ingevolge het eerste lid wordt genomen, hoort de directie, binnen vijf schooldagen na melding, de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
5. Het besluit waarbij een in het eerst lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
6. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directie van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen

[1] Voorbeelden van onregelmatigheden zijn spieken, onrechtmatig gebruik van hulpmiddelen, te laat of niet inleveren et cetera.

commissie van beroep (deze procedure is beschreven in bijlage I). Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.

7. Het beroep wordt binnen vijf schooldagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Hoofdstuk II Inhoud van het eindexamen

Artikel 3 Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van dit hoofdstuk, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in extra vakken examen afleggen. Een examen als bedoeld in de eerste volzin heeft geen betrekking op vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van het eindexamen waarop deze extra vakken een aanvulling zijn.

Artikel 4 Minimumeis overeenstemming eindexamenvakken met schoolsoort of leerweg van inschrijving *(Art 3.9 Uitvoeringsbesluit WVO)*

Indien het eindexamen één of meer vakken omvat van een andere schoolsoort of leerweg dan die waarvoor de kandidaat is ingeschreven, behoort ten minste één vak tot de voorgeschreven eindexamenvakken van de schoolsoort of leerweg van inschrijving.

Artikel 5 Eindexamen havo *(Art 3.3 Uitvoeringsbesluit WVO)*

1. Het eindexamen havo omvat:
    a. in het gemeenschappelijk deel de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding.
    b. in het **profieldeel van het profiel natuur en techniek** de vakken wiskunde B, natuurkunde, scheikunde en één van de volgende profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling: natuur, leven en technologie of biologie.
    c. in het **profieldeel van het profiel natuur en gezondheid** de vakken wiskunde A of wiskunde B, biologie, scheikunde en één van de volgende profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling: natuur, leven en technologie, aardrijkskunde of natuurkunde.
    d. in het **profieldeel van het profiel economie en maatschappij** de vakken wiskunde A, economie, geschiedenis en één van de volgende profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling: Duitse taal en literatuur, Franse taal en literatuur (via PJ-talentacademie), aardrijkskunde of maatschappijwetenschappen.
    e. in het **profieldeel van het profiel cultuur en maatschappij** de vakken geschiedenis, Duitse taal en literatuur of Franse taal en literatuur (via PJ- talentacademie) en één van de volgende culturele profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling: beeldende vorming, Duitse taal en literatuur of Franse taal en literatuur, en één van de volgende maatschappelijke profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling: aardrijkskunde, economie of maatschappijwetenschappen.
    f. in het vrije deel van het profiel natuur en techniek één van de volgende vakken, ter keuze van de leerling: Duitse taal en literatuur, Franse taal en literatuur, natuur, leven en technologie, biologie, beeldende vorming, maatschappijwetenschappen, of economie.
    g. in het vrije deel van het profiel natuur en gezondheid één van de volgende vakken, ter keuze van de leerling: Duitse taal en literatuur, Franse taal en literatuur, natuur,

leven en technologie, economie, beeldende vorming, aardrijkskunde, maatschappijwetenschappen of natuurkunde.

h. in het vrije deel van het profiel economie en maatschappij één van de volgende vakken, ter keuze van de leerling: Duitse taal en literatuur, Franse taal en literatuur, aardrijkskunde, beeldende vorming, maatschappijwetenschappen of Bewegen, Sport en Maatschappij.
i. in het vrije deel van het profiel cultuur en maatschappij één van de volgende vakken, ter keuze van de leerling: Duitse taal en literatuur, Franse taal en literatuur (via PJ-talentacademie), aardrijkskunde, economie, beeldende vorming, maatschappijwetenschappen, wiskunde A of Bewegen, Sport en Maatschappij.
j. wiskunde D (via PJ-talentacademie) kan alleen gekozen worden in combinatie met Wiskunde B.
k. Een 'extra vak' wordt alleen ingeroosterd, als er geen conflicten met de andere vakken optreden. Als het extra vak niet op het rooster staat, bereidt de leerling zich voor dat vak zelfstandig voor op het eindexamen.

2. Het bevoegd gezag van een school voor havo kan een leerling, na overleg met de leerling en, indien de leerling minderjarig is, met diens ouders, voogden of verzorgers, ontheffing verlenen van het volgen van het onderwijs in het vak lichamelijke opvoeding indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen.

Artikel 6 Eindexamen vmbo theoretische leerweg *(Art 3.4 Uitvoeringsbesluit WVO)*

1. Het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg omvat:
   a. in het gemeenschappelijk deel de vakken Nederlandse taal, Engelse taal, lichamelijke opvoeding, maatschappijleer en kunstvakken 1 (CKV);
   b. in het profieldeel van het **profiel techniek** de vakken wiskunde en natuur- en scheikunde 1, waaronder tevens begrepen het profielwerkstuk;
   c. in het profieldeel van de **profiel zorg en welzijn** het vak biologie en één van de volgende vakken, ter keuze van de leerling: wiskunde, geschiedenis of aardrijkskunde, waaronder tevens begrepen het profielwerkstuk;
   d. in het profieldeel van de **profiel economie** het vak economie en één van de volgende vakken, ter keuze van de leerling: wiskunde, Duitse taal en Franse taal, waaronder tevens begrepen het profielwerkstuk;
   e. in het profieldeel van de **profiel landbouw** het vak wiskunde en één van de volgende vakken, ter keuze van de leerling: biologie of natuur- en scheikunde 1, waaronder tevens begrepen het profielwerkstuk;
   f. in het profiel techniek in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken: Duitse taal, Franse taal, natuur- en scheikunde 2, biologie, aardrijkskunde, economie, maatschappijkunde of beeldende vorming;
   g. in het profiel economie in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken: Duitse taal, Franse taal, wiskunde, biologie, geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijkunde of beeldende vorming;
   h. in het profiel zorg en welzijn in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken: Duitse taal, Franse taal, economie, wiskunde, geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijkunde en beeldende vorming;

i. in het profiel landbouw in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken: Duitse taal, Franse taal, natuur- en scheikunde 1, natuur- en scheikunde 2, biologie, economie, aardrijkskunde, maatschappijkunde en beeldende vorming;
j. Het vak Franse taal wordt aangeboden in samenwerking met andere PJ-scholen;
k. vakken die op het profielkeuzeformulier zijn aangeduid met 'extra vak' worden niet ingeroosterd; de leerling bereidt zich voor dat vak zelfstandig voor op het eindexamen.

2. Het bevoegd gezag van een school voor vmbo theoretische leerweg kan een leerling, na overleg met de leerling en, indien de leerling minderjarig is, met diens ouders, voogden of verzorgers, ontheffing verlenen van het volgen van het onderwijs in het vak lichamelijke opvoeding indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen.

Hoofdstuk III. Regeling van het eindexamen

Afdeling 1: Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

Artikel 7 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

1. Elke locatie heeft een eigen examenreglement. In dit examenreglement zijn naast de door de scholengemeenschap vastgestelde regels, de regels geldend voor de locatie opgenomen. Het PTA wordt volledig door de locatie vastgesteld. Het examenreglement wordt door het bevoegd gezag van de locatie vastgesteld en bevat in elk geval:
    a. wanneer het schoolexamen aanvangt en wanneer het wordt afgesloten;
    b. regels over de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen;
    c. informatie over de toepassing van de maatregelen bedoeld in artikel 2;
    d. dat deelname aan de geplande schoolexamentoetsen verplicht is;
    e. inhaal- en herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, waarbij in ieder geval wordt voorzien in een inhaalmogelijkheid voor de kandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan één of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen;
    f. het examenreglement regelt de procedure waarmee de kandidaat te kennen geeft deel te willen nemen aan een herkansing van het schoolexamen en in het geval van schriftelijke examens;
    g. als voorwaarde voor toelating voor het centraal examen dat het schoolexamen volledig is afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak conform het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 artikel 3.12 dat de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld uiterlijk moeten zijn afgesloten op een datum die uiterlijk 10 dagen voor aanvang van het eerste tijdvak ligt;
    h. in het geval van een school voor voortgezet onderwijs, de samenstelling en het adres van de in artikel twee, zesde en zevende lid, bedoelde commissie van beroep
2. Het bevoegd gezag zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde examenreglement aan de kandidaten en de inspectie.

Artikel 8 Programma van Toetsing en Afsluiting *(Art 2.60a, 2.60b WVO)*

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast voor het desbetreffende schooljaar.
2. Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt in ieder geval:
    a. welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst;
    b. welke door het bevoegd gezag vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
    c. de inhoud en vorm van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
    d. de wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
    e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
    f. de hulpmiddelen die per vak zijn toegestaan
    g. met welk schrijfgerei de kandidaten het werk wel en niet mogen maken (waaronder ook digitale middelen)

h. welke regels voor het inleveren van het gemaakte werk gelden (waaronder ook digitale inlevering)
i. de wijze van toetsen (schriftelijk, mondeling, praktisch, enz.)
j. regels omtrent te laat komen en verhindering tijdens schoolexamens
k. hoe het toezicht bij schoolexamentoetsen en schoolexamenzittingen is geregeld en hoe deze worden afgesloten.

3. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het programma van toetsing en afsluiting duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
   a. de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
   b. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst; en
   c. examenstof die is gekozen door het bevoegd gezag.
4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

Artikel 9 Programma van Toetsing en Afsluiting: Wijziging *(Art 2.60c WVO)*

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo kan het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober slechts wijzigen:
   a. in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het programma van toetsing en afsluiting;
   of
   b. ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het programma van toetsing en afsluiting.
2. De examencommissie van de school voor voortgezet onderwijs wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het eerste lid.
3. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs wijkt bij de vaststelling van een wijziging van het programma van toetsing en afsluiting slechts af van het advies van de examencommissie nadat het bevoegd gezag:
   a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie;
   en
   b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

Afdeling 2: Schoolexamen

Artikel 10 Tijdvakken schoolexamen

1. Het schoolexamen havo vangt aan op 1 oktober van het vierde leerjaar.
2. Het schoolexamen vmbo vangt aan op 1 oktober van het derde leerjaar.
3. Het schoolexamen wordt uiterlijk 15 werkdagen voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal schriftelijk examen afgesloten met dien verstande, dat de werkdagen in de meivakantie en de verlengde meivakantie in deze telling meetellen (officiële feestdagen niet).

4. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het derde lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten voor het centraal examen in dat vak, doch na aanvang van het eerste tijdvak.
5. Data van lesperiodes, toetsperiodes, inhaal- en herkansmomenten zijn vastgelegd in het jaarrooster en in het PTA-boekje van het betreffende leerjaar.

Artikel 11 Wijze van toetsen

1. De toetsen van het schoolexamen kunnen als mondelinge toets (MO), als schriftelijke toets (SO), als praktische opdracht (PO), als handelingsdeel (HD) of als profielwerkstuk (PWS) worden afgenomen.
2. Praktische opdrachten, het profielwerkstuk en handelingsdelen zijn als groepsopdracht mogelijk.
3. De inhoud, datum en wijze van inleveren en wijze van beoordeling van PO, HD en PWS wordt kenbaar gemaakt via de werkwijzer en/of Teams.
4. De toetsen van het schoolexamen kunnen afgenomen worden in aanwezigheid van andere kandidaten.
5. Bij de toetsen van het schoolexamen is te allen tijde tenminste één surveillant aanwezig.
6. Bij elke toets kan de directeur een tweede examinator toestaan.
7. Denkt een kandidaat in aanmerking te komen voor extra tijd, een hulpmiddel of een ontheffing, dan meldt de kandidaat dit bij de ondersteuningscoördinator. De ondersteuningscoördinator beoordeelt dit in overleg met de examencommissie. Deze aanvraag wordt binnen 15 schooldagen verwerkt. Een toegekende faciliteit of vrijstelling wordt via het examensecretariaat toegekend; de kandidaat ontvangt de beslissing per e-mail.

Artikel 12 Te laat komen en verhindering tijdens het schoolexamen

1. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk vijftien minuten na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. Dit geldt nadrukkelijk niet voor kijk- en luistertoetsen.
2. Het meer dan vijftien minuten te laat komen of het niet verschijnen, zonder geldige reden, van een kandidaat bij een toets van het schoolexamen, wordt als onregelmatigheid aangemerkt.
3. De kandidaat die om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur of diens plaatsvervanger, is verhinderd bij een toets van het schoolexamen krijgt tijdens het inhaalmoment een vervangende toets voorgelegd.
4. Een planbare afspraak bij derden wordt niet beschouwd als een geldige reden.
5. Een kandidaat die door ziekte of een andere geldige reden verhinderd is om bij een toets van het schoolexamen aanwezig te zijn, meldt zich hiervoor **voor** aanvang van de toets af bij Toetsbureau MHS (toetsbureaumhs@pj.nl). Alleen als deze afmelding tijdig is gedaan, komt de kandidaat in aanmerking voor het in het derde lid bedoelde inhaalmoment.

Artikel 13 Beoordeling schoolexamen *(Art 3.13 WVO)*

1. De cijfers van toetsen van het schoolexamen worden uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.

2. Indien een kandidaat een toets van het schoolexamen aflegt bij twee examinatoren stellen de examinatoren in onderling overleg het cijfer van de toets vast. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde cijfer. Indien de uitkomst van deze berekening geen getal met 1 decimaal is, wordt de eerste decimaal met 1 verhoogd, indien het tweede cijfer achter de komma 5 of hoger is.
3. Voor toetsen die een inleverdatum kennen, geldt dat overschrijding van die datum gezien wordt als een onregelmatigheid. Vervolgens treedt artikel 2 in werking.
4. De opdrachten van de handelingsdelen moeten 'naar behoren' zijn afgerond.
5. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
6. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het zesde lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
7. De examinator bepaalt het cijfer van het schoolexamen voor een vak d.m.v. het gewogen gemiddelde van de cijfers van de afzonderlijke toetsen. Dit is een eindcijfer met één decimaal. De afronding geschiedt als volgt:
    a. Indien het tweede cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond. Bijvoorbeeld een 5,44 wordt dan een 5,4;
    b. Indien het tweede cijfer achter de komma een 5 of hoger is, wordt naar boven afgerond. Bijvoorbeeld een 5,45 wordt dan een 5,5.
8. In afwijking van het vijfde lid, wordt het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel binnen alle opleidingen, beoordeeld met 'onvoldoende', 'voldoende' of 'goed'. Je kunt enkel deelnemen aan het centraal examen als dit vak met minimaal een 'voldoende' zijn afgerond.
9. In afwijking van het vijfde lid worden de kunstvakken (inclusief CKV) en het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met 'onvoldoende', 'voldoende' of goed'. Je kunt enkel deelnemen aan het centraal examen als de kunstvakken (inclusief CKV) en het profielwerkstuk met minimaal een 'voldoende' is afgerond.
10. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door tenminste twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het profielwerkstuk.
11. Het havo en vwo kent een combinatiecijfer. Het combinatiecijfer havo is in gelijke weging opgebouwd uit de beoordeling van het PWS en de vakken CKV en maatschappijleer.
    Het combinatiecijfer wordt berekend op basis van het gemiddelde van de afgeronde cijfers van de verschillende onderdelen.
12. Een kandidaat kan bezwaar aantekenen tegen de wijze waarop een (school)examen is afgenomen, tegen de inhoud van een examen of tegen de beoordeling en uitslag. Hiertoe dient de kandidaat binnen 10 schooldagen nadat de uitslag schriftelijk is meegedeeld zijn bezwaarschrift in bij de directeur. Na ontvangst zal de directeur binnen 10 werkdagen zijn beslissing kenbaar maken.
13. De kandidaat kan bij de in artikel 2, lid zes, genoemde commissie van beroep tegen de beslissing van de directeur in beroep gaan. Artikel 2, lid 7, is overeenkomstig van toepassing.

Artikel 14 Herkansing per vak

1. Een kandidaat, die eindexamen havo of vmbo aflegt, kan per periode de toets van één vak van die periode herkansen, mits in het PTA is aangegeven dat de betreffende toets herkansbaar is. De kandidaat meldt zichzelf via Teams aan voor de herkansing.
2. De herkansingen vinden op een daarvoor in het PTA aangegeven moment plaats.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing van de toets in een vak en bij de eerder afgelegde toets in dat vak geldt als het definitieve cijfer van de toets in dat vak.
4. De herkansing kan alleen dan worden afgelegd, nadat de kandidaat voldoet aan de vooraf, in de werkwijzer aangegeven, door de docent vastgestelde herkansingseisen.
5. Een gemiste herkansing kan niet worden ingehaald.

Artikel 15 Herexamen schoolexamen *(Art 3.16 Uitvoeringsbesluit WVO)*

1. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen.
2. In aanvulling op lid 1 geldt voor het vmbo dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van het vmbo, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan een 6.
3. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
4. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak
5. Het herexamen schoolexamen vindt plaats uiterlijk vijftien werkdagen voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.

Artikel 16 Vrijstellingen *(Art 2.37 WVO)*

1. Leerlingen die in een voorexamenjaar doubleren, kunnen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en die in het voorexamenjaar worden afgesloten, te weten maatschappijleer en Culturele Kunstzinnige Vorming (CKV), een vrijstelling krijgen voor het volgen van onderwijs, indien op het moment van de vaststelling van de overgang het eindresultaat ‘voldoende’ of het eindcijfer 7 of meer is behaald.
2. Leerlingen die voor het eindexamen zijn afgewezen of teruggetrokken, kunnen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en die in het examenjaar worden afgesloten, te weten Natuur, Leven en Technologie (NLT) en Bewegen, Sport en Maatschappij (BSM), en in voorkomend geval voor het profielwerkstuk (PWS), een vrijstelling krijgen voor het volgen van onderwijs, indien op het moment van de vaststelling van de eindexamenuitslag het eindresultaat ‘voldoende’ of het eindcijfer 7 of meer is behaald.
3. De leerling van een school voor havo die in het bezit is van het diploma vmbo en die één of meer vakken heeft afgesloten op havo- of vwo-niveau, is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in dit vak respectievelijk deze vakken.
4. De hierboven bedoelde leerling krijgt voor 1 november een individueel overzicht van de overeengekomen vrijstellingen. Indien een leerling gebruik wenst te maken van de vrijstelling, worden de reeds behaalde resultaten meegenomen in het nieuwe schooljaar.

Artikel 17 Mededeling beoordeling schoolexamen *(Art 3.15 WVO)*

1. De examinator stelt binnen 15 schooldagen na een afgelegde toets van het schoolexamen de kandidaat op de hoogte van het resultaat en de wijze waarop het resultaat tot stand gekomen is.
2. De secretaris van het eindexamen maakt, binnen twintig schooldagen na elke schoolexamenweek, bekend, voor zover van toepassing:
    a. welke cijfers zijn behaald voor het schoolexamen;
    b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
    c. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo;
    en
3. De directeur maakt zowel na afloop van het voor-examenjaar als voor aanvang van centraal examen aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
    a. een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier;
    b. een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
    c. de beoordeling voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
    en
    d. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.
4. De directeur, de examensecretaris tekenen voor verstrekking van de in het derde lid genoemde overzichten en beoordelingen aan de kandidaat.
5. De kandidaat tekent voor ontvangst van de in het derde lid genoemde overzichten en beoordelingen.

Artikel 18 Bewaartermijn schoolexamens

1. Schoolexamenwerk wordt op papier (administratie) dan wel digitaal (MHS Medewerkers in Teams) bewaard tot zes maanden na afronden van het eindexamen.

Hoofdstuk IV Centraal examen

Artikel 19 Toelating tot het centraal examen

Om deel te mogen nemen aan het schriftelijke centraal examen dient het schoolexamen volledig te zijn afgesloten ten minste 10 werkdagen voor aanvang van het eerste tijdvak.

Artikel 20 Centraal examen in eerder leerjaar

1. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in eén of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen. (Artikel 2.56 Wet voortgezet onderwijs 2020, 4e lid)
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
4. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 21 Regels omtrent het centraal examen

1. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen, van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het College voor toetsen en examens.
2. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend, dat wil zeggen dat er minimaal twee surveillanten bij elke zitting worden aangewezen.
3. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. De toetsduur wordt niet verlengd.
4. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van de zitting.

Artikel 22 Verhindering centraal examen *(Art 3.29 Uitvoeringsbesluit WVO)*

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd aanwezig te zijn bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens zijn eindexamen te voltooien (*Art. 3.39 Uitvoeringsbesluit WVO)*.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het College voor Toetsen en Examens.
4. Indien het bevoegd gezag op grond van Artikel 3.27 Uitvoeringsbesluit WVO 2020, zelf de afnametijdstippen bepaalt, kan de directeur een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het College van Toetsen en examens daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.

Hoofdstuk V Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 23 Eindcijfer eindexamen *(Art 3.32 Uitvoeringsbesluit WVO)*

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 24 Uitslag eindeindexamen leerwegen vmbo *(Art 3.35 Uitvoeringsbesluit WVO)*

1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
    a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
    b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
    c. hij onverminderd onderdeel b:
        i. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
        ii. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
        of
        iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
    d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald
    e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie **«voldoende»** of **«goed»** heeft behaald;
    f. hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie **«voldoende»** of **«goed»** heeft behaald.
2. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 26 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 26, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 25 Uitslag eindexamen havo *(Art 3.34 Uitvoeringsbesluit WVO)*

1. De kandidaat die eindexamen havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
    a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
    b. hij: voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A of wiskunde B als eindcijfer 5 of meer heeft

behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;

c. hij onverminderd onderdeel b:
    i. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
    ii. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
    iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
    of
    iv. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
    v. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
    vi. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel de kwalificatie **«voldoende»** of **«goed»** heeft behaald.

2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: culturele en kunstzinnige vorming, maatschappijleer en het profielwerkstuk.
3. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
4. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 26 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 26 geen toepassing vindt.

Artikel 26 Herkansing centraal examen *(Art 3.38 Uitvoeringsbesluit WVO)*

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 20, derde lid van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen. De kandidaat heeft het recht, bedoeld in de eerste volzin, alleen indien op grond van artikel 24, tweede lid, of artikel 25, vierde lid, de eindcijfers zijn bekendgemaakt.

2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip, mee te delen op het moment dat de uitslag is verstrekt, schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste leerjaar of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekend gemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 27 Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijke niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau *(Art 3.37 Uitvoeringsbesluit WVO)*
Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van de schoolsoort of leerweg van inschrijving.

Artikel 28 Duplicaten en afgifte van verklaringen *(Art 3.51 Uitvoeringsbesluit WVO)*
1. Duplicaten van afgeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door onze Minister worden versterkt.

Hoofdstuk VI Overige bepalingen

Artikel 29 Afwijkende wijze van examineren *(Art 3.54 en Art 3.55 Uitvoeringsbesluit WVO)*

1. De directeur kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
    a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
    b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
    c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring en mits die adviezen niet in strijd zijn met de richtlijnen van het CvTE.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens de WVO2020, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
    a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
    b. het vak Nederlandse taal;
    c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbende op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 30 Inzage en bewaren centraal examenwerk *(Handreiking: hoe om te gaan met geschil na inzage examenwerk)*

1. Het centraal examenwerk wordt op school bewaard voor een periode van zes maanden volgend op de uitslag.
2. Iedere (oud)examenkandidaat kan de directeur binnen de bewaartermijn van zes maanden schriftelijk verzoeken om inzage in haar/zijn eigen centraal examenwerk.
3. De directeur wijst schriftelijk een inzagemoment toe.
4. Inzage vindt op de schoollocatie plaats onder leiding van de examensecretaris en/of vakdocent.
5. De (oud)examenkandidaat kan zich bij de inzage van haar/zijn eigen centraal examenwerk door een door haar/hem aan te wijzen meerderjarige laten vergezellen.

6. De (oud)examenkandidaat mag tijdens de inzage de beschikking hebben over het correctievoorschrift. Tevens kan de (oud)examenkandidaat vragen om een kopie van haar/zijn centraal examenwerk.
7. Een aanwijsbare fout bij de correctie meldt de examenkandidaat 24 uur voor afloop van het aanmeldingsmoment voor het tweede tijdvak, respectievelijk het derde tijdvak, schriftelijk en onderbouwd met vakinhoudelijke argumenten bij de directeur.
8. De eerste corrector kijkt op verzoek van de directeur of er op grond van de argumenten van de examenkandidaat of naar zijn eigen mening een aanpassing van de score aan de orde is. Bij twijfel raadpleegt hij een vakcollega.
9. De eerste corrector voert overleg met de tweede corrector over de eventuele aanpassing van de score. Het resultaat van dit overleg wordt schriftelijk vastgelegd en aan de directeur medegedeeld.
10. Alleen als beide correctoren in overleg tot de conclusie komen dat er een omissie heeft plaatsgevonden en de score moet worden wordt aangepast, wordt deze aangepast. Hierbij kan sprake zijn van zowel een hogere als een lagere score.
11. De directeur past de uitslag aan en stelt hiervan de onderwijsinspectie op de hoogte. Vervolgens verstrekt de directeur de aangepaste score aan de (oud)examenkandidaat.
12. Als beide correctoren van mening zijn dat de score niet dient te worden aangepast, laat de directeur dat aan de examenkandidaat weten.
13. Tegen het in lid 10 en 12 genoemde besluit kan de examenkandidaat niet in beroep.

Artikel 31 Spreiding voltooiing eindexamen *(Art 3.56 Uitvoeringsbesluit WVO)*

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 24 is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. De directeur en de examensecretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 22 resp. artikel 23.

Artikel 32 Overgangsbepaling schoolexamen rekenen *(Art 12.45 WVO)*

1. Het eindexamen vmbo en havo omvat voor leerlingen die geen eindexamen afleggen in het vak wiskunde een schoolexamen rekenen.
2. In afwijking van het eerste lid is een kandidaat die in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die het schoolexamen rekenen heeft afgelegd zoals dit op grond van artikel 2, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen is vastgesteld voor het eindexamen vmbo, bij het afleggen van het eindexamen in een andere leerweg van het vmbo, vrijgesteld van het schoolexamen rekenen.
3. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen weegt niet mee in de uitslagbepaling voor het eindexamen vmbo en havo.
4. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.
5. Indien de kandidaat is vrijgesteld van het schoolexamen rekenen op grond van het tweede lid, wordt het schoolexamen rekenen vermeld op een bijlage bij de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.
6. Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op het eindcijfer van het vak wiskunde, indien de kandidaat het eindexamen wiskunde heeft afgelegd, het eindcijfer voor wiskunde niet is betrokken in de uitslagbepaling, en de kandidaat bedenkingen heeft geuit tegen het opnemen van het eindcijfer van het vak wiskunde op de cijferlijst.
7. Dit artikel vervalt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Hoofdstuk VII Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 33 Inwerkingtreding

Dit examenreglement treedt in werking met ingang van 1 augustus 2026.

Artikel 34 Citeertitel

Dit reglement kan worden aangehaald als: ‘Examenreglement 2026-2027 van de Montessori High School PJ te Leeuwarden’.

Leeuwarden, september 2026

Alexander Zweede
Directeur Montessori High School